

PROGRAMA MARC MUNICIPAL
2015-2019
Eixos i línies marc.

PROGRAMA MARC MUNICIPAL 2015-2019

INDEX

1.- ELS POBLES I LES CIUTATS DEL BÉ COMÚ. CIUTATS I POBLES PER A LES PERSONES.

1.1.- Les auditories veïnals.

2.- GOVERNS AMB COMPROMÍS.

2.1.- Recull d'experiències de govern amb èxit legislatura 2011-2015

-Gestió Econòmica i hisenda pública.

-Participació i Bon Govern.

-Promoció Econòmica de la ciutat i creació d'ocupació.

-Benestar social i integració.

-Infraestructures i Serveis Urbans. Urbanisme i territori.

-Agricultura i Medi Ambient.

-Patrimoni, Turisme i Festes.

-Educació, Cultura i Esports.

3.- COMPROMÍS AMB LA PARTICIPACIÓ I LA TRANSPARÈNCIA.

3.1.- PARTICIPACIÓ.

3.1.1.- L'alcaldia i la regidoria de participació ciutadana.

3.1.2.- Estratègia de Ciutat i auditories veïnals.

3.1.3.- Els pressupostos participatius, la base de decisió veïnal

3.1.4.- Obres amb participació

3.1.5.- Audiències Públiques.

3.1.6.- Participació i sostenibilitat.

3.2.-TRANSPARÈNCIA.

3.2.1.- Els portals de dades obertes.

Bloc 1 – Informació sobre corporació municipal i plantilla

Bloc 2 – Transparència en les contractacions d'obres i serveis

Bloc 3 – Dades ambientals, socials i ciutadanes.

Bloc 4.- Finances Municipals

4.- COMPROMÍS AMB LES PERSONES. CIUTATS DE BENESTAR

- 4.1.- Igualtat d'oportunitats
- 4.2.- Immigració
- 4.3.- *Les Politiques Integrals de Joventut*
  - 4.3.1. Ocupació.
  - 4.3.2. Educació.
  - 4.3.3. Cultura, oci i temps lliure
  - 4.3.4. Associacionisme i voluntariat
- 4.4.- Educació
- 4.5.- Cultura
- 4.6.-Oci
- 4.7.- Esports
- 4.8.- Serveis Socials
- 4.9.- Sanitat, salut pública i prevenció de riscos.
- 4.10.- Seguretat ciutadana

5.-COMPROMÍS AMB LES OPORTUNITATS. CIUTATS EMPRENEDORES.

- 5.1.- L'estratègia urbana per a l'ocupació.
- 5.2.- El comerç com a motor de la ciutat.
- 5.3.- Habitatge per a les persones
- 5.4.- Agricultura, ramaderia i pesca.
- 5.5.- Turisme i patrimoni.

6.- COMPROMÍS AMB L'ENTORN. CIUTATS SOSTENIBLES.

- 6.1. El Pacte de les Alcaldies per una energia sostenible local.
- 6.2.- Mobilitat sostenible.
- 6.3.- Urbanisme sostenible.
- 6.4.- Medi ambient

1.- ELS POBLES I LES CIUTATS DEL BÉ COMÚ. CIUTATS I POBLES PER A LES PERSONES.

1.1.- Les auditories veïnals.

Rescatar persones, a través del foment del Bé Comú de tots els veïns i veïnes deu embastar qualsevol proposta de govern que Compromís desenvolupi a nivell local. Els valors de l'Economia del Bé Comú es fonamenten en allò que Compromís sempre ha defensat: la sostenibilitat, la igualtat d'oportunitats, la cohesió social, una major democràcia i el foment d'allò local. Aquests valors universals, s'han de poder traduir en objectius i accions polítiques mesurables, que ens permeten valorar el nivell de qualitat de vida digna i benestar a les nostres ciutats per tal de fomentar una major convivència i millor bon viure.

Per poder desenvolupar polítiques que rescaten persones i fomenten un horitzó de vida digna hem de saber mesurar com consideren els nostres veïns i veïnes que viuen i quines objectius i accions es poden fixar posteriorment. Cal per tant una revisió, a través d'indicadors concrets i de forma participada per analitzar quin és l'Estat del Municipi i quin és el nivell de prioritització de les accions polítiques a desenvolupar.

Així és necessari generar un diagnòstic de partida per tal de fixar i avaluar els objectius i les accions de govern. Per a fer-ho, en cada àmbit de govern es vital prèviament avaluar el grau d'abast de les mateixes i de quina manera es poden millorar, canviar o inclús redreçar. En qualsevol municipi haurem de treballar en aspectes com:

- Gestió Econòmica i hisenda pública.
- Gestió dels recursos humans i materials de l'Ajuntament.
- Promoció Econòmica de la ciutat i creació d'ocupació.
- Benestar social, igualtat i integració.
- Infraestructures i Serveis Urbans.
- Urbanisme i territori.
- Agricultura i Medi Ambient.
- Patrimoni, Turisme, Cultura i Festes.
- Educació i Esports.

Haurem d'estudiar les relacions que s'estableixen en cada àrea de govern en quan a:

- Treballadors i treballadores municipals.
- Proveïdors i serveis subcontractats.
- Relacions i projectes amb la ciutadania.
- Influència i projecció de la ciutat.

I haurem d'avaluar quina relació tenen aquestos actors i accions amb els valors de la nostra política:

- Eficiència econòmica i foment de l'economia local.
- Abast i cohesió social, condicions d'igualtat.
- Foment de la sostenibilitat.
- Millora de la participació i transparència.

Existeixen eines i processos d'avaluació que ens poden ajudar en gran manera. Les agendes locals 21, el pacte dels alcaldes per a un ús de l'energia sostenible, treballen en major grau els aspectes de la sostenibilitat. Els plans estratègics locals, els plans de negoci urbans (Urban bussines plan) o els plans d'ocupació, enfocats en la creació d'oportunitats econòmiques i ocupació. Però també s'han de desenvolupar les auditories socials per mesurar l'abast del benestar dels nostres ciutadans i ciutadanes, i incloure la cultura, la que es genera dintre de la ciutat i la que es pot compartir amb altres, coma a eina de vertebració en les nostres ciutats.

Les conclusions d'aquestos anàlisis, compartides i participades amb la ciutadania marcaran les prioritats de les accions de govern de compromís i establiran el contracte dels Govern amb Compromís amb la ciutadania.

Aquesta proposta de treball és compatible amb els projectes que es realitzen a cada poble i que ens porten a plasmar i elaborar programes electorals que duts a terme comporten una millora en la vida de les persones, tal i com s'està ja duent a terme en els llocs on hem governat i governem.

El nostre objectiu no és altre que multiplicar el nombre de #GovernsAmbCompromis convençuts i convençudes de la millora que això representa per a les persones a les quals servim.

2.- GOVERNS AMB COMPROMÍS.

2.1.- Recull d'experiències de govern amb èxit legislatura 2011-2015

-Gestió Econòmica i hisenda pública.

La gestió econòmica del Govern amb Compromís ha sigut exemplar, ja que no només s'ha millorat en aspectes com el deute, si no que s'ha permés alliberar recursos, sense augmentar la pressió fiscal per atendre el principal objectiu de Compromís en la seua acció de govern: RESCATAR PERSONES.

Tavernes de Valldigna, Xeraco, Xeresa, Pedreguer, Muro, Betxí, Ontinyent, Alginet, Vila-real, han reduït el deute en una mitjana del 30% i han generat superàvits després de situacions econòmiques molt delicades, heretades de l'anterior gestió del PP, en la majoria dels casos. Existeixen exemples també com Otos on el deute viu de l'Ajuntament s'ha cancel·lat totalment.

Amés d'aquestes xifres, allí on ha governat Compromís, el principal impost que recapten els ajuntaments, l'IBI, s'ha congelat o ha disminuït, malgrat les polítiques del PP que l'ha augmentat des del govern central. Igualment les revisions cadastrals, com les d'Oiva, Pedreguer o Tavernes de la Valldigna, s'han realitzat per afavorir a les persones i que no es veren perjudicades per les pujades dels valors cadastrals heretats de la bombolla immobiliària. A Pedreguer per exemple, s'ha reduït la ponència de valors cadastrals una mitjana del 27% i a Almussfes l'IBI ha baixat de l'ordre d'un 40%, per la disminució del coeficient corrector.

Igualment, la fiscalitat i la gestió tributària que s'ha desenvolupat allí on Compromís governa ha introduït totes les mesures legals per bonificar i declarar exempts els col·lectius més desfavorits, així com ha procurat adaptar taxes de serveis a la situació actual que es viu a les nostres ciutats. Ontinyent i Muro han desenvolupat sistemes de bonificació i cobertura social en les seues ordenances fiscals, al mateix temps que han incentivat l'activitat econòmica.

Així mateix a l'Ajuntament de Vila-real hem sigut pioners en l'aplicació del principi *#NoDevemNoPaguem*, auditant i rebutjant aquelles factures considerades com a ús i deute il·legítim dintre d'eixa administració.

-Participació i Bon Govern.

La participació i el Bon Govern són altres dels aspectes on els Govern amb Compromís han destacat arreu del País Valencià. Les experiències en pressupostos participatius com l'Ontinyent participa, les de Pedreguer, Muro, etc són exemple per a altres ajuntaments i es desenvolupen al llarg de punts posteriors.

Som igualment, líders en descentralització i accessibilitat a través de la xarxa i dades obertes, sobre tot en poblacions menudes com Pedreguer on destaca com un cas d'èxit en administració electrònica.

Així mateix en diverses poblacions com Godella i Xeraco, s'ha fet un esforç en la modernització del personal de l'Ajuntament i obertura dels òrgans de govern que ha permés una major participació transparència i eficiència en els recursos humans de la corporació.

-Promoció Econòmica de la ciutat i creació d'ocupació.

Els romanents de tresoreria i superàvits que s'han generat, gràcies a una millora en les finances municipals, han permés dedicar aquestos recursos, principalment en dos grans àrees, la millora del benestar social i la promoció econòmica. Pràcticament en la totalitat dels municipis on hem governat s'han desenvolupat **PLANS D'OCUPACIÓ** per pal·liar el problema més greu que pateixen les famílies valencianes, l'atur. Ciutats governades per Compromís com Almussafes o Betxí han reduït les seues xifres de desocupació fins situar-les en un 10% i un 20% respectivament, per baix de la mitjana del País Valencià.

Xeresa, Xeraco, Betxí, Ontinyent, Vila-real, Almussafes, Alginet etc han desenvolupat plans d'ocupació basats en dos vessants, la formació per a l'ocupació i aquelles necessitats municipals que requerien ma d'obra més enllà de les possibilitats municipals, obres de manteniment, treballs forestals i ambientals etc. Igualment s'ha de dir que els Ajuntaments, per ells mateixa són una via de generació d'ocupació, per exemple Otos ha tingut una despesa de personal del 39%, que li ha permés crear ocupació a tarvés del propi ajuntament.

Altra via de creació d'ocupació local ha sigut la desenvolupada a través del comerç, el recolzament a l'emprenentatge i la promoció de la ciutat. Burjassot i Ontinyent han desenvolupat pràctiques per tal d'afavorir l'activitat econòmica a nivell local amb l'adaptació dels impostos municipals, la creació de xecs d'emprenentatge i modernització, de creació de viviers d'empreses, així com posar a disposició dels joves emprenedors de la ciutat instal·lacions per que aquestos puguem desenvolupar la seua activitat, com oficines d'ús compartit. Igualment s'ha treballat per millorar la qualitat del comerç local i afavorir el consum conscient i responsable amb iniciatives que afavoreixen la sostenibilitat i la solidaritat en el teixit comercia de la ciutat: greencommerce, ruta de compres amb bici, comerç solidari, convenis amb entitats bancaries ètiques etc.

-Benestar social i integració.

Totes les partides de benestar social dels Govers amb Compromís han estat augmentades i han millorat l'atenció i abast a aquelles famílies més colpejades per la crisi econòmica. Almussafes ha augmentat en un 40% la despesa en benestar social, Muro ha disminuït en un 50% les aportacions de les famílies en la residència de malats d'Alzheimer. Otos destina un 29% a la partida d'atenció

social.

Vila-real ha esdevingut un municipi punter en l'atenció a les persones amb major necessitat d'una manera ampla i integrada. Ha garantit l'accés a la cultura i la formació, a més de matindre serveis com la teleassistència, i lla lluita contra els desnonaments.

Així mateix Vila-real i Almussafes també han desenvolupat programes d'atenció a la joventut amplis i complets, amb la cobertura subvencionada de les activitats de les associacions juvenils, l'accés als programes erasmus +, aules d'estudi 24h, la promoció de la música en valencià, la creació de l'oficina d'orientació afectiu-sexual per a joves per previndre l'assetjament i el maltracte de forma precoç.

-Infraestructures i Serveis Urbans. Urbanisme i territori.

El projecte territorial de compromís als llocs on governa te una forta vinculació amb la protecció i conservació dels Espais i l'entorn natural, així com de l'aplicació d'un desenvolupament urbanístic lligat al PGOU i allunyat de figures de planificació basades en l'especulació com han pogut ser els PAIs. Així mateix, s'han solucionat problemes urbanístics de greu transcendència en Godella, amb el Parc de la Devesa, i s'ha aprovat un Pla d'Ordenació Urbana, com el de Burjassot que protegeix la figura de l'Horta allunyat de contraposicions desastroses com el PGOU de València Ciutat.

Tavernes i Xeraco han millorat col·lectors i depuradores per aconseguir una major qualitat i una millora ambiental en les zones costaneres. Així mateix Xeraco i Xeresa han realitzat una important millora als camins rurals per la importància del sector agrícola als seus municipis.

D'altra banda els contractes de Serveis que s'han renovat en aquesta legislatura han introduït importants millores en l'eficiència econòmica o ambiental dels mateixos. En Pedreguer s'ha introduït un sistema de recollida de residus porta a porta, mentre Xeraco i Godella han aconseguit un major rendiment i eficiència de la taxa.

-Agricultura i Medi Ambient.

Ciutats com Ontinyent, han sigut guardonades amb el premi de Ciutat Sostenible 2014 en la vessant d'educació ambiental, a nivell de l'Estat espanyol. Aquesta ciutat ha sigut guardonada per projectes com els Horts Urbans que també s'han desenvolupat a Burjassot, la promoció de la varietat del Meló d'Or, el festival de cinema mediambiental, els camins escolars segurs, etc...

Així mateix ciutats eminentment agrícoles com Xeresa i Xeraco han desenvolupat els Consells agraris i la formació i assessorament per als agricultors en matèria de prevenció de plagues, ús de maquinària agrícola etc.

L'eficiència energètica és altra de les matèries de gestió que s'han prioritzat des de les accions de

govern de compromís. Totes les alcaldies i els governs de Compromís han signat el Pacte d'Alcaldies per un ús sostenible de l'energia a nivell local. Aquest pacte ha dut com a conseqüència l'aplicació de mesures d'eficiència energètica, que subsidiàriament ha portat la disminució de la contaminació lumínica a ciutats com Muro, Xeraco, Xeresa. Així mateix s'han promogut cooperatives elèctriques locals i mesures d'assessorament d'estalvi energètic per a les famílies en Ontinyent i Vila-real.

La mobilitat i la sostenibilitat de la mateixa és altra de les potes de gestió ambiental on s'ha tingut responsabilitat de govern. El Pla de mobilitat de Godella, el lloguer de bicicletes a Burjassot i Ontinyent, així com la millora de l'accessibilitat en totes les poblacions on es governa és altra de les nostres prioritats.

-Patrimoni, Turisme i Festes.

Els elements patrimonials de major riquesa dels municipis on governa Compromís han estat protegits o recuperats com les Coves de Bolomor a Tavernes, o les del Compte a pedreguer amb restes paleolítiques. El Palau renaixentista de Betxí, la Casa de la música d'Alginet o les escoles de Xeraco han vist garantida la seua protecció o recuperació segons el cas.

Així mateix a les zones costaneres, el front litoral ha sigut un objectiu de recuperació ambiental amb actuacions a Xeraco i Tavernes. La protecció ambiental combinada amb l'ús sostenible dels nostres espais naturals ha permés a Xeresa, Xeraco i Muro recuperar vies verdes i sendes per fomentar el turisme rural.

-Educació, Cultura i Esports.

L'educació, la cultura i l'esport també han sigut àrees de govern on Compromís s'ha compromès amb la ciutadania de forma clara, desafiant la Llei de Racionalització i Sostenibilitat Local en una sèrie de competències que es veien retallades per la mateixa.

Les escoles de 0 a 3, l'Educació d'Adults (EPA), els Conservatoris, la formació en idiomes, lluny de veure's amenaçades, han sigut garantides i reforçades pels governs de Godella, Almussafes, Xeresa, etc.

Així mateix les ajudes per a les famílies amb menys recursos per a que els xiquets i xiquetes accedeixen a la l'educació en igualtat de condicions han generat una major inversió de recursos de forma generalitzada en la major part dels governs de Compromís. Aquests recursos s'han traduït en beques de material escolar, menjadors, transport i el desenvolupament de Bancs de Llibres, no només com un estalvi, si no per fer-ne un millor aprofitament dels mateixos.

La cultura i la promoció del valencià han sigut altres dels fets destacables de la gestió de Compromís. Alginet, Godella, així com la majoria de pobles amb governs de Compromís han rebut la Trobada d'Escoles en Valencià, s'han desenvolupat programes de voluntariat lingüístic des de l'Ajuntament i projectes culturals al voltant de la llengua com, l'Aula Didàctica de Vicent Andrés Estellés a Godella i el Projecte de Muro Pont de Lletres.

La recuperació del patrimoni com a continent d'activitat cultural ha permès desenvolupar nous espais artístics en el Palau-Castell renaixentista de Betxí, en la Villa Eugenia de Godella i la Casa de la Música a Alginet, per exemple.

Igualment s'ha augmentat el patrimoni cultural dels municipis on governem. Otos compta des del mes de març de 2014 amb la Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani. amb un patrimoni artístic format per 80 gravats, més 25 obres de l'autor que formen la sèrie Ciutats i 12 escultures, sent el Palau d'Otos el custodi de tota aquesta obra.

L'accessibilitat per a discapacitats en matèria d'esports, el foment de les **escoles esportives municipals**, la millora de la participació i la interacció entre els clubs esportius de la ciutat i l'ajuntament ha sigut una de les característiques de la gestió en aquesta matèria de poblacions com Godella, Almussafes, Muro o Xeresa.

A la web governs amb compromís podreu trobar informació ampliada de totes aquestes propostes per si teniu interès en desenvolupar-les de forma més específica.

3.- COMPROMÍS AMB LA PARTICIPACIÓ I LA TRANSPARÈNCIA.

3.1.- PARTICIPACIÓ.

3.1.1.- L'alcaldia i la regidoria de participació ciutadana.

Per superar el nivell de desafecció política existent en aquestos dies, es necessària que la ciutadania prenga possessió del paper que li pertoca dintre de les decisions municipals. L'alcalde, com a primer representant de la Corporació, i els i les regidores, han d'exercir el contacte directe amb el veïnat de forma biunívoca, han de detectar i resoldre els problemes de la ciutadania d'àmbit municipal, han d'intervenir en els d'altres àmbits competencials i han de traslladar i explicar les decisions municipals i els seus efectes en la Ciutat.

3.1.2.- Estratègia de Ciutat i les auditories veïnals.

Durant anys, els ajuntaments han patit les conseqüències d'un model de desenvolupament que ho ha fiat tot als ingressos extraordinaris generats per l'urbanisme i l'especulació. La manca de visió estratègica ha propiciat que, actualment, en molts pobles i ciutats del nostre País, i hagen zones per urbanitzar, PAI's fantasma, instal·lacions sense contingut, etc. Tot això unit a la manca de perspectiva en el desenvolupament territorial, la crisi ha devaluat la capacitat econòmica de les nostres ciutats i ha generat necessitats socials que en períodes anteriors no existien.

Davant una situació així, es necessari redefinir o crear una estratègia pròpia de ciutat o poble i aquest procés s'ha de realitzar participativament amb totes les persones i entitats cíviques del municipi.

Els Consells de Ciutat, els Econòmics i Socials, els fòrums estratègics que els desenvolupen per a tal procés seran els que es treballen a cada ciutat o municipi, però es necessari que cada ciutat tinga un projecte per si mateixes, fruit del consens i del debat ciutadà.

L'eina de **l'Auditoria veïnal** i el seguiment dels objectius i els indicadors del nivell de satisfacció, bon viure i benestar de la ciutat, troben la seua raó de ser també per a fixar l'estratègia de desenvolupament de les nostres ciutats i pobles, des d'un punt de vista valencià, sostenible, progressista i igualitari.

3.1.3.- Els pressupostos participatius, la base de decisió veïnal

El pressupost participatiu és el mecanisme de democràcia directa que permet als ciutadans influir o decidir directament sobre els pressupostos públics, generalment el pressupost del seu municipi, mitjançant processos de participació ciutadana.

El Pressupost Municipal han de preveure una partida per als barris i acordar que seria sotmesa a participació ciutadana. **El pressupost destinat per a aquesta acció de participació real ha de ser un % de les inversions previstes en el pressupost municipal amb un mínim establert en funció del pressupost.**

El període per desenvolupar-lo s'inicia en els mesos de febrer o març, i finalitza a final de l'any per tal d'incorporar-se en l'aprovació del pressupost.

3.1.4.- Obres amb participació

El desenvolupament de les Obres o Projectes de l'Ajuntament és també una oportunitat per obrir la participació ciutadana i del veïnat, a més de suposar una eina de prevenció i disminució de les molèsties que aquestes intervencions poden causar, ja que si la ciutadania intervé durant el procés i n'és conscient de les fases de desenvolupament de l'obra i el projecte es sent part del mateix, disminuint el rebuig i propiciant la seua motivació i difusió de la mateixa.

3.1.5.- Audiències Públiques.

L'Alcaldia ha de donar compte periòdicament a la ciutadania sobre la gestió municipal i sobre aquelles decisions i projectes que afecten a la Ciutat de manera important. És per això que figures com el debat sobre l'Estat del Municipi, amb formats oberts per facilitar l'intercanvi d'informació amb el veïnat, associacions i altres forces polítiques són necessaris i convenients.

Igualment, realitzar una audiència pública anual on es done compte de la gestió econòmica municipal, així com del seguiment dels indicadors de benestar del municipi facilita la comunicació Ajuntament-Ciutat.

3.1.6.- Participació i sostenibilitat.

A més de les eines pròpies de la participació respecte les finances, obres i serveis, etc. Els projectes i accions encaminades a la millora de la sostenibilitat del municipi deuen també tindre un component participatiu, els plans de mobilitat, el desenvolupament del pacte

d'alcaldis per l'ús d'una energia sostenible local, les agendes locals 21, plans d'accessibilitat etc, són també eines de participació que cal desenvolupar en la gestió municipal de Compromís.

3.2.-TRANSPARÈNCIA.

3.2.1.- Els portals de dades obertes.

L'Open Data (dades obertes) és l'obertura a la ciutadania de les dades públiques de l'Administració. Consisteix a posar a disposició pública i lliure les dades que genera l'Administració en formats digitals i estandarditzats.

L'Open Data facilita l'accés a tota aquesta informació, que posa a l'abast de la ciutadania i, a més, fomenta la reutilització d'aquestes dades. D'aquesta manera, qualsevol persona o organització pot utilitzar les dades obtingudes per a una nova idea que en generi de noves, nou coneixement i nous serveis. L'Open data obre un món d'oportunitats a la innovació, al coneixement i ofereix, també, noves oportunitats de negoci.

Les dades que tot ciutadà/na deuria poder conèixer de l'Administració i que deurien ser fàcilment accessibles, s'agrupen en 3 blocs.

Bloc 1 – Informació sobre corporació municipal i plantilla

1. Retribucions i patrimoni de regidors i regidores.
2. Informació clara i comprensible sobre l'estructura organitzativa de l'Ajuntament, tant a nivell polític com a administratiu (Corporació, plantilla municipal, organització per Departaments, estadístiques sobre personal...)
3. Informació precisa sobre l'inventari municipal d'immobles (tant propis com llogats), vehicles oficials i elements patrimonials de valor històric i/o artístic rellevant.
4. Publicació en la pàgina web municipal de forma completa i sempre actualitzada de la Relació de Llocs de treball (RPT) de l'Ajuntament sempre d'acord amb la LPD.

Bloc 2 – Transparència en les contractacions d'obres i serveis

1. Es faran públics tots els contractes i convenis existents.
2. Es farà públic el llistat de proveïdors i adjudicataris.
3. Es publicaran totes les subvencions i ajudes econòmiques concedides per l'Ajuntament.
4. Es faran públics tots els convenis urbanístics i la informació sobre les obres de major

importància.

5. Seguiment i control de l'execució de les obres.
  - Obres d'infraestructura geolocalitzades (s'hi inclouen les obres en curs, les projectades, les executades i les aprovades pendents d'execució)
  - Empreses adjudicatàries de les obres, import, termini d'execució, data d'inici i de finalització (expedients d'adjudicació en curs)
  - Empreses adjudicatàries de les obres, import, termini d'execució, data d'inici i de finalització (expedients amb contracte formalitzat)
  - Modificacions, reformes, pròrrogues i complementaris dels contractes d'obres
  - Dates i terminis de les obres
  - Obres d'infraestructura realitzades i/o aprovades pendents d'execució

Bloc 3 – Dades ambientals, socials i ciutadanes.

1. Informació sobre la situació mediambiental del municipi, amb dades actualitzades convenientment.
2. Informació sobre consums, per tal que la ciutadania pugui constatar l'eficiència i l'estalvi en els subministraments d'energia, aigua, llum, etc.
3. Dades sobre el tràfic en la ciutat, amb informació precisa sobre corts de tràfic, ubicació de radars, càmeres de tràfic accessibles des de la web.
4. S'incentiva la participació ciutadana en grans projectes de ciutat.

Bloc 4.- Finances Municipals

1. Publicació en la pàgina web municipal, de forma clara i comprensible, dels pressupostos des de la seua elaboració fins a la seua liquidació així com el deute municipal tant amb bancs com amb proveïdors, creditors, administracions a més de l'estat dels comptes municipals.
2. Es publicarà tota la informació rellevant sobre els ingressos i despeses del pressupost.
3. Publicació en la pàgina web municipal de totes les desviacions entre l'aprovat en el pressupost i l'executat, així com l'explicació als nostres ciutadans d'aquesta desviació.
4. Fixar indicadors que permeten avaluar l'eficàcia i l'eficiència dels recursos emprats, com per exemple el superàvit o dèficit, fiscalitat municipal, despesa, inversió, endeutament municipal tant bancari com no.

4.- COMPROMÍS AMB LES PERSONES. CIUTATS DE BENESTAR

Les persones han de ser tractats en condicions d'igualtat i amb possibilitats reals d'integrar-se com a ciutadans del País Valencià per a contribuir al progrés i benestar de tots plegats.

Generar igualtat d'oportunitats ha de ser el leiv-motive de qualsevol política desenvolupada per Compromís,

4.1.- Igualtat d'oportunitats

- Consell de la Dona. Creació i desenvolupament.
- Plans d'Igualtat per a la Ciutat

Planst d'Igualtat per als Ajuntaments, Organismes i Empreses públiques que d'ell depenguen.

- Plans de Prevenció de la Violència de gènere.

La igualtat no només ha de ser entesa en termes de gènere, abasta també el concepte de capacitats diferents i a nivell local deuen desenvolupar-se estratègies que permeten la seua integració de forma efectiva i total

- Plans d'accessibilitat urbana i eliminació de barreres arquitectòniques en totes les instal·lacions de la ciutat.
- Plans de tractament integral de la capacitat diversa, per tractar vessants com la de l'ocupació, l'oci, l'associacionisme, i la integració plena d'aquestes persones etc.
- Incentius i subvencions per a mesures d'accessibilitat en els edificis residencials.
- Reduccions fiscals i econòmiques per a aquelles empreses ordinàries que contracten serveis o consumisquen productes elaborats per Centres Especials d'Ocupació i Empreses d'Inserció.
- Desenvolupament de l'ocupació públic conforme a la integració de les persones amb discapacitat.
- Creació d'una comisió socio-sanitària entre professionals sanitaris i socials per millorar l'atenció de les persones dependents.
- Programa d'atenció i respir a les persones cuidadores.
- Programes de voluntariat.

4.2.- Immigració.

- Creació d'un **sistema d'informació local** de rebuda:

- Demografia i impacte demogràfic.
  - Assentament i impacte territorial
  - Tipologia immigratòria i diversitat.
  - Mercat de treball.
  - Sistema de benestar: educació, sanitat, serveis socials.
  - Seguretat.
- Elaboració d'un **pla d'acollida municipal**, dissenyat com un circuit. Un pla àgil i amb el qual s'eviten gestions innecessàries quan arriba un nouvingut.
  - Pel que fa a l'escolarització, creació d'una **comissió específica de matriculacions**, amb l'objectiu de coordinar els recursos per a la millor ubicació dels nous alumnes. Així mateix, creació de **tallers d'adaptació escolar**, on accedixen els alumnes amb necessitat d'adaptació.
  - Organització periòdica de **campanyes de sensibilització ciutadana** i formació dels polítics i treballadors municipals sobre els aspectes relacionats amb la immigració, perquè es considera que aquesta població, que atén directament els immigrants, és una peça fonamental cara a la producció de canvis d'actituds.

4.3.- Les Polítiques Integrals de Joventut

4.3.1 Ocupació.

1. ***Creació d'Agències Comarcals d'Ocupació (o locals en les ciutats on siga possible)***
2. ***Increment dels programes destinats a la Formació per a l'Autoocupació,***
3. ***Creació d'un Observatori de l'Ocupació Jove*** dins del marc dels Pactes Territorials per l'Ocupació, per a evitar la precarietat.
4. ***Impuls de programes locals de reincorporació laboral de joves titulats***, per tal d'evitar la fugida de "cervells".
5. ***Afavoriment de la col·locació de joves que estudien per a fer-ho compatible.***
6. ***Programa específic d'incorporació al món laboral de dones joves.***

4.3.2. Educació.

1. ***Participació activa dels ajuntaments en les meses territorials de seguiment i aplicació de la Formació Professional per tal d'afavorir la connexió entre el món educatiu i el món empresarial del municipi i/o la comarca.***
  - a. ***A les ciutats universitàries, posar en marxa meses permanents de coordinació entre les universitats i els ajuntaments.***
  - b. ***Proposem l'obertura de borses d'habitatges per a universitaris***
  - c. ***Reducció significativa del preu dels transports urbans i metropolitans per a universitaris, a més d'un sistema de beques que asseguren la seua gratuïtat per***

als estudiants que han de fer desplaçaments més llargs i tenen menys recursos econòmics.

- d. ***Construcció d'una xarxa de carrils bici que comuniquen els campus universitaris amb les ciutats en aquells casos de separació física.***

2. ***Afavorir la constitució d'associacions locals i/o comarcals d'estudiants universitaris que servisquen d'interlocutores a l'hora de planificar polítiques en aquest àmbit.***
3. ***Posar des dels ajuntaments servei d'autobús als campus universitaris***
4. ***Fer convocatòries municipals de beques i ajudes per al transport universitari.***
5. ***ERASMUS +. Concessió de beques i ajudes municipals per a estudiants universitaris.***
6. ***Concessió d'ajudes municipals a la investigació per a joves titulats de la localitat.***

4.3.3.-Cultura, oci i temps lliure

1. Afavorir la creació cultural amb programes de formació i convocatòria de beques i ajudes..
2. Posar en marxa programes de promoció del valencià imaginatius i que impliquen el major nombre possible de gent..
3. Compromís a dedicar una part substancial dels programes de festes a la música, el teatre i la literatura en valencià, i apostar pels creadors locals i comarcals més joves.
4. Convertir les comarques en el referent cultural bàsic. Promoure programes d'intercanvi cultural amb les persones immigrants que visquen a la localitat.
5. Afavorir l'aprenentatge del valencià als nouvinguts, tot garantint no només el respecte sinó la potenciació de les seues peculiaritats.
6. Crear serveis de transport nocturn i en dies especials a zones d'oci.
7. Promoure programes de formació sobre les drogues. Promoure programes locals d'educació sexual i instal·lació de màquines expenedores de preservatius en totes les instal·lacions de titularitat municipal.
8. Crear programes específics de desintoxicació dels joves drogoaddictes dins el marc dels programes més generals, insistint en aquest cas en la formació i la reinserció.
9. Construir, allà on siga possible, zones específicament destinades a l'oci nocturn.
10. Donar suport decidit a l'esport tradicional i als esports minoritaris, convocant competicions comarcals o intercomarcals, obrint les instal·lacions necessàries i introduint-los com a activitats extracurriculars a les escoles (o formant part del currículum d'Educació Física).
11. Promocionar programes de viatges i excursions que tinguen com a element central el coneixement del medi, l'educació ambiental i la promoció del patrimoni valencià.

4.3.4.- Associacionisme i voluntariat

1. Creació de Consells de la Joventut en aquelles poblacions on siga possible atenent a la seua població. Si no en tinguera suficient, cal apostar per consells supramunicipals i pels consells de la joventut comarcals.
2. Creació de casals de joves.
3. Programes municipals de formació del voluntariat, amb posteriors experiències pràctiques.
4. Afavorir, econòmicament i infraestructural, la constitució d'associacions de tot tipus dins del municipi, especialment aquelles creades per joves i vinculades al medi ambient, la solidaritat amb el Tercer Món o amb la població socialment marginal d'ací, la promoció cultural, l'educació, la integració de la dona...
5. Convocar fires comarcals del voluntariat que siguen punts de trobada i aprofiten per a l'intercanvi d'experiències.

4.4.- Educació

- 1)- Potenciació de l'escola pública.
- 2)-Impuls a les denominades escoles obertes: pobles i ciutats educadores amb museus, biblioteques, ludoteques, escoles esportives, amb espais oberts per jugar i conviure.
- 3)- Creació de xarxes d'activitats extraescolars: locals, comarcals, mancomunades...
- 4)- Aposta per la participació dels diferents agents protagonistes: pares, mares, ensenyants, alumnat.
- 5)- Funcionament real i pràctic dels òrgans col·legiats, com ara els consell escolars municipals.
- 6)- Foment de l'ús i l'aprenentatge de les noves tecnologies: aules d'informàtica, connexions en xarxa, accessos de correu, bases de dades, accessos a internet...
- 7)- Aposta decidida per conjugar la funció educativa amb la funció assistencial: les escoles municipals 0-3. Creació d'aquestes aules i serveis per eliminar els localets on s'aparquen massa hores els xiquets i xiquetes.
- 8)- Prevenir la reserva de sol urbà per a infraestructures educatives.
- 9)- Promoció de l'ús del valencià, llengua que hauria de ser també la del sistema educatiu.
- 10)- Establir acords o reglamentar fórmules per l'optimització dels espais educatius públics. Obertura en horaris diferents sense dificultar la tasca essencial de la dependència (pistes esportives, biblioteques, aules d'informàtica, salons d'actes, espais per exposicions...).
- 11)- Establir convenis de col·laboració amb altres ens que condueixen a la millora de l'oferta educativa : universitat, associacions de pares i mares, altres institucions.
- 12)- Especial sensibilitat en els casos d'assistència social, immigració...

13)- Assegurar la funció assistencial com a complementària de l'educacional, però sense convertir-se en un aparcament de xiquets i xiquetes. Per això, caldrà preveure els períodes vacacionals de les famílies, per conjugar-los amb els de l'escoleta, els horaris de permanències més ajustats als horaris de treball de les mares i els pares atenent, sempre, com a objecte principal de qualsevol acció, el creixement afectiu, intel·lectual, social del xiquet.

14)- Assegurar la total escolarització en el tram de 0 a 3 anys. Facilitar les beques en aquells casos més urgents.

15)- Fer de les escoles infantils un espai educador ric i obert a la participació dels adults per convida amb els infants: festes, celebracions...

16)- Creació de l'organisme municipal autònom que regule les escoles infantils, coordine i unifique els criteris de qualitat i satisfacció de les necessitats educatives i assistencials en aquest àmbit.

17)- Planificació coordinada dels responsables d'educació, treball i vivenda per evitar reduïtes marginals i facilitat la normalització social de qui més la necessita.

18)- Creació, funcionament i seguiment periòdic de la comissió d'absentisme escolar.

19)- Elaboració dels plans d'acollida municipal com a eina per planificar les atencions, els recursos...

20)- Coordinació assídua entre els diferents serveis que hi intervenen: planificació familiar, drogodependències, treballadors socials, ONG, gabinet psicopedagògic, sanitat, fiscalia de menors...

21)- Promoure campanyes de sensibilització al conjunt de la societat per valorar la importància d'aquests serveis. Campanyes de formació-informació específiques per als casos més necessaris.

22)- Dotació pressupostària suficient i gestió eficaç de les ajudes d'altres administracions.

4.5.- Cultura

1)- Potenciar la cultura per a tots i totes. La cultura és de tots i ha de ser per a tots, o en el seu defecte per a la gran majoria.

2)- Conèixer el municipi per tal d'establir-ne les prioritats culturals.

3)- Donar als ciutadans els instruments necessaris per tal d'aconseguir un progrés cultural.

4)- Creació del Consell Municipal de Cultura, on tinguin cabuda tots els ciutadans.

5)- Potenciar polítiques culturals de més abast territorial: supramunicipal, comarcal...

6) Elaborar un pla integral de dinamització cultural que relacione l'expressió cultural pròpia de cada ciutat amb la ciutadania i que genere un producte cultural (intern i extern) que permeta l'accés a la cultura a tothom i a tots els punts de la ciutat

4.6.-Promoció del valencià.

- Desenvolupaments de Plans de Normalització lingüística, per saber quines franges de població estan afectades per una menor competència lingüística i per fomentar el valencià com a llenguatge de l'Administració. Oferiment a algun mitjà local de fer cursos de valencià o programes en valencià en les seues pàgines o programacions.
- Compromís es compromet a exigir el coneixement del valencià al nivell adequat a la funció que es vaja a fer per a treballar en l'Ajuntament de Sagunt. REQUISIT LINGÜÍSTIC
- Documentació en la llengua que trie el ciutadà.
- Consell Social de la Llengua, de cara a mampendre un diàleg social en matèria de política lingüística, entendre les peculiaritats de les diverses parts del municipi i per tal de fomentar l'ús social de la llengua.
- Polítiques d'acollida i integració lingüística als nousvinguts, amb plans d'integració lingüística per a adults estrangers.
- Desenvolupament de la millora del valencià en els mitjans i en la societat, promovent articles i periòdics en valencià, així com els rétolos de les tenedes o la projecció de cinema en valencià.

4.7.- Oci

- 1.- Cal crear un organisme de gestió de les festes locals on s'integre tot el món de la festa i que es convertisca en l'autèntic fòrum on es marquen les línies a seguir en el futur.
- 2.- Cal crear alternatives d'oci per a tota la població, però especialment per al joves que es troben amb molt poca oferta.

4.7.- Esports

- 1)- Disseny d'un model de gestió esportiva. Hi poden haver diverses opcions: patronat d'esports (organisme autònom de l'ajuntament), servei esportiu municipal (no autònom), societat anònima municipal o fundació.
- 2)- L'estructura administrativa podria organitzar-se a partir de quatre àrees: administració, activitats, manteniment d'instal·lacions, imatge i comunicació. Tot impulsat pel sistema de direcció que es trie i coordinat per la regidoria d'esports.
- 3)- Establir una estreta col·laboració amb les associacions esportives locals perquè es

convertisquen en l'element dinamitzador de l'esport local.

4)- Adaptar un model de gestió de l'esport escolar davant la deixadesa de l'administració autonòmica. Els ajuntaments hem de fer-nos càrrec d'aquest important servei per a la població més menuda. També hi ha models diversos, des de les escoles esportives conveniades amb els clubs locals, que reforça l'associacionisme i implica els clubs en la gestió esportiva, fins a escoles totalment municipalitzades.

5)- Afavorir l'esport per a tots, posant a l'abast de la població totes les instal·lacions i serveis auxiliars necessaris.

6)- Programar activitats específiques dirigides a la salut, principalment de la gent gran.

7)- Recolzar esdeveniments esportius puntuals per tal de promocionar els esports que són menys coneguts, com el nostre esport nacional, la pilota valenciana.

8)- Millorar al màxim la gestió i la utilització de totes les instal·lacions disponibles en la localitat, fins i tot les escolars.

4.8.- Serveis Socials

Els Serveis Socials que es desenvolupen a nivell municipal són una de les competències que més s'ha vist afectada per la Reforma Local. A nivell municipal suposa una retallada de serveis de prevenció i atenció individualitzada que no poden perdre's. Es per això que ens comprometem a tindre una actitud rebel davant aquesta reforma i mantenir aquelles competències que siguen necessaries per una major benestar i menor desigualtat als municipis on governem.

- ✓ Serveis d'informació, orientació i assessorament de situacions de necessitat social.
- ✓ Ajuda a domicili de persones depenents i programes de recolzament a la unitat de convivència.
- ✓ Gestió d'ajudes econòmiques d'emergència social, gestió de la renda garantida de ciutadania o de qualsevol renda que ajude a cobrir necessitats bàsiques.
- ✓ Mediació i intervenció familiar
- ✓ Programes de prevenció, intervenció i inserció per a persones, famílies, grups i col·lectius en risc d'exclusió.
- ✓ Promoció de la inserció laboral.
- ✓ Protecció de menors en situació de risc.
- ✓ Atenció a les persones en situació de dependència, tercera edat i discapacitat.
- ✓ Atenció primària a les persones víctimes de violència de gènere.
- ✓ Gestió d'accés a vivenda social.
- ✓ Recolzament i dinamització del voluntariat social.

Totes aquestes competències han de traduir-se en diversos programes, plans d'actuació i accions de govern que poden abastar camps molt diversos com els següents.

- 1.- Millora i impuls dels serveis socials generals, a través d'un major desenvolupament i implantació de les prestacions bàsiques dels programes i d'una major dotació als equips socials de base.
- 2.- Ampliació de recursos ja existents dirigits a la tercera edat per a aconseguir una major cobertura: servei de suport a domicili, teleassistència. Millora de la qualitat dels serveis.
- 3.- Creació d'altres serveis de proximitat per a persones dependents: discapacitats, tercera edat, malalts mentals, menors.
- 4.- Atenció a totes les situacions de precarietat amb les ajudes econòmiques necessàries mitjançant actuacions ràpides i eficaces.
- 5.- Promoció de la solidaritat i del voluntariat. Coordinació de recursos professionals i de voluntariat per a la realització de programes d'atenció a discapacitats, tercera edat i menors.
- 6.- Impuls de l'associacionisme: tercera edat, dones, joves, usuaris..., i grups d'autoajuda.
- 7.- Intervenció familiar i atenció a joves, menors i nuclis de convivència en situació de risc social. Elaboració de projectes culturals i d'oci, espais de trobada, formació i ocupació.
- 8.- Mobilització de polítiques actives d'ocupació dirigides a joves, parats de llarga duració, col·lectius amb dificultat d'integració laboral, dones soles amb càrregues familiars, immigrants, discapacitats, etc. Desenvolupament de l'economia social. Impuls de programes d'ocupació protegit.
- 9.- Desenvolupament de programes d'atenció i intervenció amb col·lectius d'immigrants.
- 10.- Elaboració de programes municipals d'habitatge (vivendes socials, promoció de lloguer d'habitatges, ajudes de lloguer).
- 11.- Impuls dels serveis socials especialitzats per a atendre els veïns d'un municipi o d'una agrupació de municipis o mancomunitats en funció de criteris de rendibilitat i d'acostament dels serveis als ciutadans.
- 12.- Posada en marxa de centres de dia per a la tercera edat, una xarxa de xicotetes residències amb places per a assistits i diversitat d'ofertes culturals.
- 13.- Creació de recursos d'atenció per a malalts mentals: centres de dia, habitatges tutelats, centres de mitja estada, residències, centres de rehabilitació i inserció social (CRIS).
- 14.- En l'atenció als discapacitats, s'impulsarà la creació i ampliació de habitatges tutelats, centres ocupacionals, tallers d'inserció, centres especials d'ocupació i es fomentarà la contractació i el treball cooperatiu amb les empreses d'inserció socio-laboral.
- 15.- Promoció d'equips d'intervenció familiar amb menors i altres col·lectius en crisi. Programes d'acolliment familiar de menors.
- 16.- Impuls d'una Llei de Renda Garantida que asegue el dret a uns ingressos mínims amb

què cobrir les necessitats bàsiques de subsistència, així com el dret a la inserció en tots els àmbits i maneres de la vida en la nostra societat.

17.- Creació d'òrgans de participació ciutadana. Es crearan Consells Municipals de Benestar Social en cada municipi.

18.- Desenvolupar iniciatives com les del Bancs d'Aliments, els programes de Menjar a casa i els menjadors escolars garantits per assegurar que cap persona passe fam als nostres municipis.

19.- Desenvolupament del Pla Integral contra la pobresa, per tan de combatre aquest fenomen a les nostres ciutats de forma transversal amb tota l'Ajuntament.

20.- Mesures fiscals contra la pobresa energètica causada per les grans distribuïdores i companyies d'abastament.

21.- Manteniment i/o creació de xarxes de ludoteques i esbarjo infantil que permeta la conciliació laboral i familiar.

22.- Incorporació dels majors de 16 anys de famílies en situació d'exclusió social al programa de renda garantida per tal de permetre el manteniment dels estudis, transport i autonomia.

23.- Manteniment i/o desenvolupament dels programes de prevenció socio-sanitaris (drogodependències, prevenció de la violència, absentisme escolar) etc.

4.9.- Sanitat, salut pública i prevenció de riscos.

1.- El nostre sistema sanitari ha de ser universal, públic, gratuït, equitatiu, de qualitat i adequadament finançat. Recuperarem l'atenció sanitària completa i la prestació farmacèutica per a tots aquells col·lectius que l'han perduda amb el Reial Decret 16/2012.

2.- Elaboració d'un diagnòstic de salut de la comunitat local.

3.- Intervenció per la salut dins els plecs de condicions de contractes administratius (concessions i gestió d'aigües potables, concursos de neteja d'edificis i espais públics, arreplegada de fems i escombraries per a reciclar).

4.- Confecció d'ordenances específiques per al control de riscos per a la salut i promoció de normes d'higiene pública (ordenances del soroll, ordenances d'antenes de telefonia, ordenances sobre centrals elèctriques dins el casc urbà, ordenances sobre tinença i circulació d'animals domèstics, ordenances sobre instal·lació i manteniment d'aparells d'aire condicionat i calefacció).

5.- Habilitació d'uns centres de dia per a atendre malalts i persones majors, amb la finalitat de reduir les càrregues laborals sobre les dones i fomentar la igualtat home-dona. Creació

del voluntariat de persones majors.

6.- Pla d'actuació municipal en situacions d'emergència i catàstrofe.

7.- Plans d'educació per a la salut i divulgació d'hàbits saludables.

4.10.- Seguretat ciutadana

1.- Creació d'un Consell de Seguretat Ciutadana amb la participació de representants de la Corporació, de la policia local, de les associacions de veïns, dels comerciants, dels centres educatius, de les associacions juvenils i d'altres que siguen d'interès comunitari.

2.- Elaboració o adequació de l'Ordenança de policia i bon govern, tot regulant els comportaments cada vegada més urbans dels nostres pobles i ciutats.

3.- Una plantilla de la policia local adequada i dimensionada a la realitat concreta de cada municipi, tot regulant-ne la segona activitat.

4.- Garantir un servei administratiu eficaç, propi o delegat en una altra administració, per a la tramitació del procediment sancionador.

5.- Una programació continuada de campanyes de prevenció, sobretot en aspectes d'educació viària i de drogodependències; i també d'altres de sensibilització com ara la bona utilització dels espais i dels servicis públics.

6.- Fomentar el transport públic, els desplaçaments a peu i en bicicleta, i els servicis a domicili, per tal de reduir la circulació pels carrers dels nostres nuclis urbans.

7.- Desenvolupament de la figura de la policia de barri, dintre de la Policia Local, amb personal de segona activitat, com a eina de mediació entre el veïnat per a recollir les seues propostes i informar del compliment de les ordenances, sobre tot en matèria de seguretat, igualtat i convivència i neteja i imatge de la ciutat

5.-COMPROMÍS AMB LES OPORTUNITATS. CIUTATS EMPRENEDORES.

El concepte rescatar persones no sols està relacionat amb garantir la igualtat de les mateixes i impedir que cap persona queda exclosa de poder desenvolupar la seua vida de forma digna i amb el benestar com a base.

La lluita contra la exclusió està basada també en la generació d'oportunitats per tal de combatre-la, i per això qualsevol ciutat que vullga millorar la vida de les persones que en ella viuen ha de saber desenvolupar una xarxa econòmica que permeta la creació d'eixes oportunitats i l'Ajuntament ha d'esdevindre un pol dinamitzador d'eixa activitat.

A tots ens agraden ciutats riques en iniciatives econòmiques, socials, culturals i de desenvolupament humà, ciutats agradables, habitables, transitables, etc. Per a aconseguir-ne es requereix sentit del bé comú, és a dir, facilitar un conjunt de condicions per a la vida social que permeten el desenvolupament col·lectiu de la societat i la realització particular de tots els seus membres.

És per això que la promoció econòmica, una de les competències que es pretén retallar amb la Llei de Racionalització i sostenibilitat local, esdevé un dels eixos prioritaris de treball de qualsevol govern municipal.

Les **iniciatives locals d'ocupació**, són eines de reequilibri social dintre dels nostres municipis imprescindibles en un moment com l'actual, així mateix, constitueixen un eina de desenvolupament d'activitat econòmica per als Ajuntaments que pot cobrir necessitats del veïnat que abans no es cobrien (com l'acondicionament forestal, per exemple). Igualment, aquestes iniciatives, dirigides cap l'emprenentatge, presenten una elevada capacitat de generar noves empreses i ocupació, i des de l'àmbit local és on més es poden estimular.

Servicis a domicili, atenció als infants, millora de la vivenda, transports col·lectius locals, comerç de proximitat, turisme rural, gestió dels residus sòlids urbans i gestió de l'aigua, són activitats d'un alt valor estratègic, tant pel tipus de necessitats que satisfan com en la varietat d'ocupació que en demanen (tipus, qualificacions, sexe, temps complet i temps parcial, etc.).

La recuperació urbanística dels centres urbans de les ciutats amb la dotació d'aparcaments, servicis, mobiliari urbà i comerç de proximitat, també ajuda a oferir ciutats amb una elevada qualitat de vida i benestar.

Junt amb la generació d'oportunitats ha de desenvolupar-se una fiscalitat que conjugue el manteniment dels serveis municipals sense que la pressió fiscal supose una motiu d'ofegament a les famílies. Es per això que:

- En primer lloc es realitzarà una auditoria per determinar quin deute correspon a un comportament il·legítim de les administracions locals, per generar el màxim nombre possible

de recursos dedicats a la generació d'oportunitats.

- Es desenvoluparan totes les bonificacions i ajudes que contemple la llei en els impostos municipals.

- Es revisaran les ponències de valors cadastrals realitzades en els temps de la bombolla o s'adaptaran els coeficients d'IBI per a no situar sobre les famílies les conseqüències de l'esclafit de la bombolla. Els superàvits que és puguin generar per aquestos conceptes es destinaran a ajuda social o al desenvolupament de plans d'ocupació.

- Els serveis de gestió tributària, adaptaran les seues ordenances per a permetre la flexibilitat en el pagament. Així mateix els deutes amb l'Ajuntament seran negociables i s'establiran plans de pagament per a cada situació de dificultat econòmica.

- Igualment es desenvoluparan bonificacions que afavorisquen l'emprenentatge i la sostenibilitat.

5.1.- L'estratègia urbana per a l'ocupació.

L'atur és el principal problema que afecta a les nostres ciutats i pobles. La lluita contra el mateix un dels principals objectius de qualsevol govern. A nivell local es poden desenvolupar iniciatives de promoció econòmica i de la ciutat per possibilitar una millora de l'activitat econòmica de la mateixa.

Les corporacions locals han de contribuir d'una manera decidida a la creació de llocs de treball i també a la formació dels treballadors per tal de facilitar la seua adaptació a un món laboral en constant evolució. És des d'eixe plantejament que als ajuntaments s'han d'abordar totes aquelles iniciatives que lluiten contra l'atur.

- Desenvolupament de Plans d'ocupació. A través de figures mixtes o pròpies (EMCORP, plans ocupació amb altres administracions, etc) Ocupació en manteniment i treball forestal, per a ser el més intensius en la obra possible. Així mateix recolzament de l'emprenentatge.
- Desenvolupament de Plans de Negoci Urbans, com a oportunitat de visualització i marketing de la ciutat com a seu de negocis, comercials, de serveis, industrials etc.
- Creació de viviers d'empreses i starts-up.
- Formació per a l'ocupació, tant per a desocupats i desocupades com per a col·lectius específics (EQUAL, OCUPACIÓ JOVE)
- Promoure el cooperativisme com a eina de desenvolupament econòmic de la ciutat.
- Creació d'Agències Municipals d'Ocupació, homologades pel Servei Valencià d'Ocupació i Formació (SERVEF) per a la intermediació laboral, ja que poden oferir un coneixement més proper de la realitat laboral de cada municipi.
- Aconseguir Agents de Desenvolupament Local (ADLs) als ajuntaments, per a la

promoció i implantació de les polítiques actives d'ocupació relacionades amb la creació d'activitat empresarial.

- Implantació de Tallers de Formació i Inserció Laboral, per a facilitar la qualificació professional adient a col·lectius amb dificultats d'integració al món laboral.
- Constitució d'empreses municipals per a la gestió d'activitats dels Nous Jaciments d'Ocupació, i en especial, servicis a domicili d'atenció personal, atenció als infants i gestió de l'aigua.
- Millora del finançament de les activitats municipals de Promoció Econòmica i Ocupació, tant mitjançant la col·laboració de la iniciativa privada com mitjançant la cooperació dels ajuntaments per accedir a fons europeus.
- L'organització de fires comarcals de productes agraris i d'artesanía és una bona alternativa per a la promoció econòmica de moltes zones.

5.2.- El comerç com a motor de la ciutat.

El model de comerç que defensa Compromís pretén mantenir, modernitzar i facilitar la competitivitat dels xicotets i mitjans establiments comercials, amb la finalitat de preservar un teixit econòmic propi que actue com a dinamitzador de l'entorn urbà i que siga un dels principals generadors de riquesa i llocs de treball.

Impuls des dels ajuntaments de l'associacionisme del xicotet comerç, ja que facilita la col·laboració entre tots dos.

- Redacció del Pla d'Urbanisme Comercial i incorporar-lo al Pla General d'Ordenació Urbana.
- Limitació liberalització horaris comercials dels centres històrics o urbans.
- Modernització dels mercats municipals. Els mercats municipals constitueixen un punt d'enllaç del comerç local amb altre tipus d'activitat com el turisme o l'agricultura, cal concebre el mercat, com la plaça o el fòrum, on a més de comprar o vendre, es fa poble. S'ha de flexibilitzar, no obstant les figures de comercialització d'aquestes instal·lacions. Igualment és necessari diversificar l'oferta de productes, incorporant altres com els de l'oci i possibilitat també alternatives de producció, com els mercats kilòmetre zero. S'ha de millorar també en les eines fiscals d'aquests comerços (que depenen directament de l'ajuntament)
- Fiscalitat i Gestió tributària favorable al desenvolupament del comerç de proximitat.
- Dinamització i establiment rutes de comerç tradicional, com són les rutes de la tapa, les nits blanques, les fires comercials etc, que aprofiten per estimular el consum local.
- Incentiu de l'activitat comercial de proximitat, sobre tot el comerç en origen o Km 0, de tal forma que els productors de la zona puguin establir canals directes amb els i les clients.

5.3.- Habitatge per a les persones

L'accés a una vivenda o inclús el mantenir-la ha esdevingut una de les principals problemàtiques arran d'aquesta crisi. Les hipoteques abusives, les conseqüències de l'esclafit de la bombolla, la dificultat per accedir a un nivell d'ingressos que permeten l'accés a la vivenda són handicaps que els Ajuntament deuen ajudar a pal·liar.

Compromís reconeix el dret a una vivenda digna com a fonamental per a tota persona que resideix al nostre país i per això impulsarà polítiques orientades a facilitar l'accés a la primera vivenda, la promoció pública d'habitatges socials, la incorporació al mercat immobiliari dels habitatges tancats i la rehabilitació de vivendes buides als centres urbans.

Al llarg de la legislatura 2011-2015, Compromís ha desenvolupat una sèrie de propostes en matèria d'habitatge que s'han de consolidar en futures legislatures.

- Declaració dels municipis valencians com a zona lliure de desnonaments i recolzament de la dació en pagament..
- L'Ajuntament ha d'esdevindre mediador en els casos d'execucions hipotecàries amb possibilitat de desnonament.
- Els impostos municipals conseqüència d'un desnonament (plusvàlues, ibi's etc) no recauran sobre les persones desnonades.
- Creació del Registre Municipal de vivendes de lloguer social i per a joves.
- Creació del Registre Municipal de vivendes desocupades.
- Rehabilitació pública d'edificis als centres urbans per a destinar-los a vivendes.
- Elevació de l'IBI urbà de les vivendes tancades i deshabitades, propietat de bancs i de processos d'execució hipotecària, o desenvolupament de major fiscalitat a través dels règims sancionadors.
- Aplicar totes les bonificacions i exempcions possibles en relació a la fiscalitat lligada a la vivenda.
- Revisions cadastrals que ajusten tant l'IBI, com els propis valors de la vivenda a la realitat que reflexa el mercat immobiliari i no amb referències anteriors que tenen un únic objectiu recaptatori.
- Ajudes públiques a fons perdut per la compra de vivendes degradades en zones declarades Nucli Històric i exempcions fiscals per les obres de rehabilitació particulars.
- Eliminació completa de l'IBI urbà per a vivendes situades en zones declarades d'interès arqueològic.
- Mesures contra la pobresa energètica i de consum. Els ajuntament no consentiran que es talle l'aigua a cap persona baix cap concepte. Així mateix lluitarà per a que no es talle tampoc els serveis de llum i/o calefacció. Així mateix, es garantiran ajudes per pagar els subministraments bàsics de llum, aigua, gas, en totes les famílies amb ingressos per baix d'un mínim etc.

5.4.- Agricultura, ramaderia i pesca.

L'agricultura als nostres pobles és més que una activitat econòmica, manté un determinat entorn ambiental, territorial i social, però també una base alimentària, un paisatge i una cultura pròpia.

- Fomentar l'agricultura ecològica.
- Incentivar els consells agraris municipals com a ens administratius de participació,

assessorament, consulta i organització del sector agrari.

- Desenvolupar les **Hortes Urbanes** i el **Banc de Terres** com a mesures per donar alternatives de cultiu i sobirania alimentària a la ciutadania.

- Desenvolupament, en coordinació amb altres administracions, dels **Bancs Locals de Llavor** per tal de fer perviure la diversitat de la producció agrícola en les seues diferents variants.

- Millorar el manteniment dels camins rurals. Creació i suport de la Guarderia Rural com un Cos Especial de Seguretat Rural i Protecció del Món Rural.

- Incentivar, des de l'àmbit municipal, la modernització de les explotacions agràries i desenvolupament rural, prioritzant els professionals de l'agricultura, amb inversions en les explotacions agràries i amb el recolzament a la incorporació d'agricultors joves i l'equiparació de la dona llauradora. Acompanyat d'una formació contínua i professional per a tot el sector. Incentivar el món rural, en especial a les comarques de l'interior i als municipis de muntanya.

- Planificació i correcta gestió de l'aigua i dels regadius, creació del Consell Municipal de l'Aigua, conjuntament amb els sindicats de regs i les associacions de pous, com a ens consultiu i assessor en matèria hidràulica i de planificació.

- **Protecció de l'Horta de València.**

- Destinar la recaptació de l'Impost de Béns Immobles de naturalesa rústica (IBI) a polítiques agràries.

- Treballar conjuntament amb altres administracions per a reformar el marc de desenvolupament d'aquet tipus d'Ibi, per a que en casos de crisi sistèmica del camp puga bonificar-se o declarar la seua exempció.

- Creació de Centres de Formació i Qualificació Agrària, Ramadera i Pesquera d'àmbit comarcal i conjuntament amb les Organitzacions Professionals, d'una manera estable i fixa, a través dels Consells Agraris.

- Desenvolupar **polítiques de Kilòmetre zero** al consum i a l'activitat comercial lligada a l'agricultura, possibilitant als agricultors i agricultores arribar al consumidor de la forma més directa possible, a través del comerç de proximitat, o establir xarxes amb el sector de la restauració i oci.

5.5.- Turisme i patrimoni.

El turisme és una de les activitats que més ha crescut el darrers anys, front a l'estancament de moltes activitats productives. El País Valencià és una de les destinacions més atractives de l'Estat espanyol, des d'un punt de vista turístic. L'arc mediterrani acumula el 50% de la despesa turística de l'Estat Espanyol, aproximadament el 10% correspon al País Valencià. Cada turista gasta a l'any una mitjana de 873 €, acumulant una despesa total de 5.203 milions d'euros. El patrimoni valencià, l'històric, cultural i natural ha de ser "l'Efecte cridada" per al sector turístic, és cabdal per tant mimar-lo i recuperar-lo.

Per aconseguir això, cal realitzar una revisió del model turístic actual, d'acord amb els paràmetres següents:

- Creixement de la qualitat de l'oferta turística
- Increment de la demanda de productes turístics del col·lectiu de persones majors de 55 anys.

- Incorporació d'oferta d'oci actiu i de qualitat
- Millora de la qualitat de l'oferta turística. Limitació del procés urbanitzador i augment de la inversió en infraestructures, equipaments i serveis públics necessaris.
- Increment de l'atenció:
  - Als valors ambientals, paisatgístics i gastronòmics, tant a l'interior com a la costa.
  - Al valor ecològic, a les zones humides i als paratges naturals.
  - Als valors historicoartístics i patrimonials i a l'oferta comercial de proximitat, als centres urbans.
- Creació d'un catàleg dels bens patrimonials del municipi: cultural, històric, ambiental i paisatgístic.
- Correcta senyalització de les rutes de recorregut turístic , per explicar el seu contingut i no ser element de pèrdua.

6.- COMPROMÍS AMB L'ENTORN. CIUTATS SOSTENIBLES.

El canvi climàtic ha esdevingut un dels reptes mediambientals més importants als que s'enfrontem la humanitat. L'ús intensiu dels recursos, en especial dels energètics, n'és la causa principal. La Unió Europea ha fet de la lluita contra el canvi climàtic un dels eixos bàsics de la seva política mediambiental.

En Compromís, hem de fer una aposta ferma per un ús de l'Energia sostenible que genere riquesa i que no consentesca que en aquestos temps de crisis les famílies també pateixen allò que s'anomena pobresa energètica.

L'aportació municipal a la sostenibilitat mediambiental requereix del disseny de polítiques de preservació del capital natural i també d'instruments tècnics per al coneixement permanent del nostre comportament mediambiental, de manera que puguem dur a terme una acció municipal ben informada.

Així com la primera dècada del SXXI ha estat marcada pel desenvolupament i el seguiment de les Agendes 21 Locals, les quals han esdevingut un eina eficaç per a realitzar el seguiment i evolució ambiental dels municipis, així com elements de planificació estratègica des de la vessant de la sostenibilitat que han servit per fer evolucionar les nostres ciutats cap a models ciutadans més ecològics i sostenibles. Aquesta dècada està marcada per l'estratègia energètica en relació a la lluita contra el Canvi climàtic i les eines que la Unió Europea facilitat als municipis per a la seua implementació.

6.1. El Pacte de les Alcaldies per una energia sostenible local.

Compromís de reducció de les emissions en un 20% en 2020, a través de mesures d'eficiència energètica i foment de l'energia renovable. Preparar l'horitzó 2050.

- Propostes d'actuació.

1. Consensuar entre tots els components de la corporació municipal l'adhesió al Pacte dels Alcaldes. Això és molt important, donat que el Pacte ha d'estar protegit pels canvis de govern que puguin produir-se en les successives eleccions.
2. En les Diputacions** i la Generalitat la figura adoptada serà la de Promotors del Pacte. Per tant s'haurà de dotar si no existeix d'organismes tècnics de suport i de finançament als municipis per a que puguin iniciar el camí del Pacte.
3. Els pressupostos dels Signants i dels Promotors haurien d'incloure partides econòmiques que garantisquen la posada en marxa del Pacte i l'auditoria energètica inicial. És important tornar a remarcar els importants beneficis que generarà el Pacte en els municipis a nivell econòmic, social i ambiental.

4. Crear una Xarxa Valenciana de Municipis participants en el Pacte d'Alcaldes per alimentar sinergies i intercanviar experiències.
5. Crear una xarxa d'organismes tècnics com les Agències de l'Energia comarcals i municipals per millorar l'assessorament als municipis i afavorir l'intercanvi d'experiències.
6. Animar i ajudar els municipis perquè es doten dels instruments tècnics i d'assessorament necessaris per a fer del Pacte d'Alcaldes un instrument potent de transformació del model energètic.
7. Aquells municipis que ja hagen firmat el pacte i hagen realitzat l'auditoria tenen una estupenda i eficaç eina de participació per elaborar la planificació i els projectes corresponents que es desprenguen de la mateixa.
8. Els Plans d'Acció per al foment de l'Energia sostenible poden contenir entre d'altres les següents matèries i accions.
  - a) Creació de l'Oficina d'Informació Energètica.
  - b) Foment de l'estalvi i l'eficiència energètica, sensibilitzant el sector industrial directament en els projectes de l'ajuntament.
  - a) Potenciar la implantació d'energies renovables.
  - b) Optimitzar els consums municipals. Estalvi en il·luminació i calefacció dels edificis públic etc.
  - c) Millora de la gestió externa de l'energia en el conjunt del municipi. Per exemple, soterrant les línies elèctriques o instal·lant xarxes de gas natural.

6.2.- Mobilitat sostenible.

De la mateixa manera que, l'eficiència energètica i la recerca d'ús de fonts renovables de generació d'energia i les estratègies que al Pacte d'Alcaldies es poden desenvolupar per al seu ús, la mobilitat sostenible té una relació directa amb el propi consum energètic, amb la reducció d'emissions i la lluita contra el canvi climàtic.

Desenvolupar Plans de mobilitat sostenible a les nostres ciutats és un eina paral·lela o conseqüència del propi pacte d'alcaldies. Aquests plans deuen contemplar, entre d'altres:

1. Establiment de les zones de vianants i comercials de la ciutat.
2. Limitació de l'ús del cotxe privat amb mesures de dissuasió amb un transport públic accessible i de qualitat
3. Donar suport a l'ús de la bicicleta.
4. Promoure els mecanismes que afavorisquen la introducció progressiva de vehicles elèctrics, híbrids i en general tots aquells que contribueixin a la reducció d'emissions de CO₂, desenvolupant instal·lacions adequades d'energies renovables per a carregar-los.

5. Facilitar sistemes de cotxe compartit el foment els sistemes de cotxe compartit sobretot per a grups d'usuaris que comparteixen rutes habituals.
6. Promoció de places d'aparcament davall teulades fotovoltaïques i altres sistemes d'abastiment d'energia renovable.
7. Promoure mesures positives de fiscalitat amb reducció d'impostos municipals als vehicles elèctrics i híbrids

6.3.- Urbanisme sostenible.

L'urbanisme és l'activitat que més directament incideix sobre la qualitat de les ciutats. La seua funció s'ha pervertit extraordinàriament al desplaçar els processos especulatius sobre el sòl, donant pas a uns interessos que sovint no tenen res a veure amb la millora de la qualitat urbana i mediambiental de les ciutats. Per a impulsar uns pobles i ciutats de major qualitat és necessari que l'urbanisme recupere la seua funció més noble, al costat dels interessos de la ciutadania.

L'objectiu fonamental ha de ser aconseguir unes ciutats i uns pobles més habitables, més humans i més sostenibles. La planificació urbanística s'arreglega en el PGOU (Pla General d'Ordenació Urbana) i per tant, és ací on hem d'iniciar el camí cap a un canvi en la política urbanística. Aquest Pla incorpora una sèrie de documentació, no precisament urbanística que és necessari abordar-la de forma prèvia per a fixar els criteris de disseny del mateix i que normalment no es contempla. Els estudis d'impacte ambiental, els de paisatge, així com la incorporació de perspectives de negoci de la ciutat (urban bussines plan) i les necessitats socials de la mateixa seran cabdals per a poder fer un bon disseny a futur de la ciutat. El PGOU ha de ser la conseqüència de la planificació estratègica i no a l'inversa com ha ocorregut fins ara.

- Propostes d'actuació.

1. La regidoria d'urbanisme haurà d'adoptar un model de gestió urbanística: GERÈNCIA D'URBANISME orientat a grans municipis o SERVEI MUNICIPAL.
2. Redissenyar la ciutat per a un model de mobilitat, posant el benestar de les persones com a principal prioritat: la ciutat per a les persones i no per als cotxes.
3. Recerca d'un nivell de creixement del sòl urbà i industrial adaptat a les necessitats de la societat.
4. Protecció del sòl agrícola sempre que siga possible, tenint en compte que la millor protecció i el millor servei que podem oferir és la transformació cap a l'agricultura integrada i l'ecològica, que incrementa les rendes agràries i manté l'interès econòmic per l'activitat.
5. Preocupar-nos perquè els municipi facen una reserva de sòl dotacional suficient i zones verdes en llocs pròxims, on viuen les persones, no en la perifèria per motius de

l'especulació del sòl.

6. Construcció de les infraestructures urbanes necessaris i el seu manteniment (clavegueram, xarxes d'aigua, enllumenat....).
7. Campanyes d'ajuda als edificis que formen part del Patrimoni local i estan protegits, en especial atenció als cascs antics de les ciutats, tot afavorint plans integrals de recuperació.
8. Control estricte de les zones catalogades d'especial protecció en el PGOUs.
9. Aprofitar la inversió en la construcció de dotacions més segons el model de Vitòria on en un mateix edifici trobem un centre social, biblioteca, instal·lacions esportives, culturals i socials de tot tipus.

6.4.-Medi ambient

Protegir el medi natural i evitar la seua degradació és una dels principis de treball de la Coalició Compromís. Cal que adoptem mesures per tal de minimitzar els impactes dels humans en el medi i establir límits en el creixement per tal de deixar a les generacions futures un planeta el menys degradat possible, com dèiem en la introducció.

- Propostes d'actuació

1. Protecció dels espais naturals del municipi:
  - a. A partir de la creació de les figures de protecció que preveu la llei d'espais naturals valenciana. Establir els paratges naturals municipals de major valor ecològic en cada municipi per protegir-lo.
  - b. Creació de sendes verdes que comuniquen els punts d'interès ambientals, dins l'àmbit comarcal.
  - c. Tractament de les platges i la mar com un espai natural, fins ara oblidats.
2. Establir mecanismes de gestió forestal municipal, pel manteniment dels boscos i la lluita contra les plagues que afecten al medi natural (tomicus, etc).
3. Així mateix per aquelles zones del País Valencià que per les seues condicions tinguen unes característiques marcades per la ruralitat i les característiques d'interior fomentar la **xarxa de municipis de muntanya** per tal de buscar sinèrgies en matèria econòmica, turisme rural, agricultura i ambiental.
4. Control mediambiental de les activitats instal·lades al municipi.
  - a. Control de les indústries i activitats potencialment contaminants i aplicació de la legislació vigent.
  - b. Foment d'iniciatives per desenvolupar activitats econòmiques més netes.
  - c. Plans de Qualitat de l'aire en aquelles ciutats més afectades per l'activitat industrial.

5. Control i limitació de la contaminació atmosfèrica, acústica i lumínica.
6. Potenciació de polítiques orientades a Reduir, Reutilitzar i Reciclar residus.
  - a. Planificació de la gestió dels residus, elaborant Plans Municipals de reducció, reutilització i reciclatge de residus
  - b. Recollida selectiva de la matèria orgànica en origen. No es realitzarà cap ampliació, renovació nova licitació de serveis de recollida de residus que no contempli el tractament separatiu de la matèria orgànica.
  - c. Promoure el compliment de la normativa de residus perillosos.
  - d. Realitzar campanyes de conscienciació ciutadana.
  - e. Evitar la incineració de residus sòlids urbans en qualsevol cas.
  - f. Promoure una fiscalitat en matèria de residus que afavoresca la reducció, la reutilització, el reciclatge i les polítiques de residu zero.
  - g. Desenvolupar sistemes de recollida selectiva específics per al comerç o els grans productors de residus en funció de les característiques dels residus que generen.
7. Establiment dels criteris mediambientals a tindre en compte per l'ajuntament a l'hora de la realització d'obres municipals, com l'ús d'energies alternatives.
8. Realització de campanyes d'educació i sensibilització ambiental dirigides a tots els sectors socials (escolars, adults, industrials, tècnics municipals...).
9. Establir un Cicle integral de l'aigua urbana que garantisca l'exercici del dret humà a l'aigua i el sanejament amb un model de gestió pública, eficaç, transparent i participatiu, amb la reducció del consum d'aigua i millora del sanejament.
  - a. Fomentar l'estalvi d'aigua en la societat, iniciant accions com estudiar la reutilització de l'aigua sanejada o impulsar el reg per degoteig.
  - b. Millorar el control de la xarxa d'abastiment d'aigua per evitar fuites.
  - c. Millorar el sanejament, eliminant punts negres.
10. Creació d'un Punt Verd d'Informació, que oferirà informació sobre estalvi energètic, energies renovables, estalvi d'aigua, gestió de residus, ecoparc... i facilitarà l'accés a subvencions de caràcter mediambiental (municipals i autonòmiques) i en tot allò relacionat amb un comportament ciutadà responsable.